

Nortura SA

Tertialrapport

september - desember 2018

Nortura
bondens selskap

Hovedtrekk:

- ➔ Konsernets driftsinntekter i tredje tertial endte på 8,7 milliarder kroner, en nedgang på 2,9 % målt mot fjorår. Lavere merkevaresalg kombinert med et svekket julesalg bidro til at omsetningen i morselskapet falt med 3,5%, til tross for økt salg i storkjøkkenmarkedet og økt salg av helslakt til industrimarkedet. Omsetningsvekst i datterselskapene var 1,6% sammenlignet med tredje tertial 2017.
- ➔ Markedsandelen for Norturas merkevarer hadde isolert sett en nedgang på 1 %-poeng til 34,6% i 2018. Prior kylling og pålegg har vekst mot fjorår, mens markedsandelen for Gilde-produkter faller som følge av lavere salg av kjøttdeig, stykket kjøtt, pålegg og kakeprodukter.
- ➔ Kjedenes egne merkevarer (EMV) øker sin andel i dagligvaremarkedet fra 39,1% til 40,5%.
- ➔ Personalkostnadene er redusert med 4% mot fjorår i tertialet. Reduksjonen skyldes lavere kostnader i morselskapet primært grunnet lavere produsert kvantum, endring i distribusjonsløsning og reduksjon i sosiale kostnader. Økt aktivitet i datterselskapene, samt konsolidering av nye datterselskap, bidrar isolert til kostnadsvekst for konsernet, mens lavere driftskostnader i morselskapet bidrar positivt.
- ➔ EBITDA i tredje tertial 2018 bedres med 139 millioner kroner målt mot tredje tertial i fjor. Nedgang i merkevaresalget og økt salg gjennom industrikanalene bidro isolert sett til lavere marginer i morselskapet, men iverksatte tiltak ('Forbedringsprogram') knyttet til både råvarer, svinn, personalkostnader og andre kostnader bidro til en positiv resultatutvikling i tertialet.
- ➔ Netto finansresultat i tertialet er redusert med 13 millioner kroner mot fjorår. For året utgjør netto finansresultat -63 millioner kroner, en bedring på 21 millioner kroner fra 2017. Bedringen skyldes i hovedsak gevinst ved salg av aksjer i Landbruksforsikring AS og positive valutaeffekter, mens økt snittrente trekker i motsatt retning.
- ➔ Egenkapitalandelen er 32,4% ved utgangen av tredje tertial, en reduksjon på 0,2 %-poeng fra samme tidspunkt i fjor. Netto rentebærende gjeld dividert med EBITDA kommer ut på 4,6 – justert for engangsposter i EBITDA er forholdstallet 4,0.
- ➔ Resultat før skatt viser et overskudd på 161 millioner kroner i tredje tertial og et samlet overskudd på 26 millioner kroner for året.
- ➔ Det kommersielle råvarelageret i morselskapet er redusert med ca. 115 millioner kroner per utgangen av desember og bidrar til lavere kapitalbinding.

Konsernresultatet:

Mill kr	Konsern			Konsern		
	3.tert-18	3.tert-17	Indeks	Hittil 2018	Hittil 2017	Indeks
Driftsinntekter	8 657	8 913	97,1	23 449	23 545	99,6
Bruttofortjeneste	2 590	2 455	105,5	6 707	6 616	101,4
Bruttomargin	29,9 %	27,5 %	108,6	28,6 %	28,1 %	101,8
EBITDA uten engangseffekter	380	236	161,2	728	709	102,6
EBITDA	377	238	158,5	629	725	86,7
EBIT (driftsresultat)	199	42	474,8	88	153	57,7
Resultat f. etterbetaling og skatt	161	16	1 003,5	26	70	36,5

Forbedringsprogram

Nortura igangsatte ved utgangen av 2017 et forbedringsprogram for å sikre at selskapet så raskt som mulig returnerer til et resultatnivå tilsvarende 2016. Til grunn for forbedringstiltakene ligger et økt fokus på Norturas kjernevirksomhet. Ambisjonene i programmet innebærer en økonomisk gevinst på om lag 700 millioner kroner over en treårsperiode. Tyngden av kortsiktige tiltak er rettet mot reduksjon av personalkostnader og reduserte priser fra selskapets produsenter (eiere). Øvrige tiltak er relatert til bedre styring av Norturas verdikjede, forenkling av varesortiment og vareflyt i verdikjeden og etablering av en mer bærekraftig distribusjonsmodell. Dette er komplekse problemstillinger som det vil ta noe tid å hente ut økonomiske gevinster fra. Ny IKT plattform (SAP) som er under implementering vil være en viktig premissgiver for å realisere disse.

Av resultatorienterte tiltak i forbedringsprogrammet har Nortura i løpet av 2018 realisert om lag 230 millioner kroner i resultatforbedring. Blant annet har selskapet redusert svinnrelaterte kostnader med nær 50 prosent. I tillegg er det et betydelig bidrag fra reduserte priser til produsenter (eiere), samt tilstrømming av løpende driftskostnader. Reduserte produsentpriser er ansett som et midlertidig nødvendig tiltak gjennom en finansielt krevende periode. Videre har selskapet inngått avtaler om bemanningsreduksjoner innen indirekte stillinger i tråd med målet om 20 prosent reduksjon i antall årsverk. Dette er løst gjennom avtaler om gavepensjon, sluttpakker, naturlig avgang og omorganisering, hvor nedbemanningen gradvis gjennomføres frem mot 2020/2021.

Nortura har gjennom det siste året opplevd økt "motvind" i markedene, samtidig med at forventet realisering av enkelte økonomiske mål i tiltakspakken er noe forskjøvet i tid – sistnevnte skyldes en kombinasjon av flere forhold, men er i hovedsak knyttet til omprioritering av tiltak for å redusere personalkostnader, tidsforskyving av redusert bemanning innen indirekte stillinger og endringer i plan for innføring av nytt IKT-system. Selv om selskapet i løpet av året har oppnådd betydelige resultater fra tiltakene er det derfor identifisert behov for ytterligere kraft i prosessene med å redusere kostnader og skape ny inntektsvekst. Det er følgelig igangsatt et større arbeid med nye og forsterkende tiltak som skal bidra til Norturas mål om å returnere til et resultatnivå tilsvarende som i 2016. Med de utfordringer selskapet står overfor vurderes det imidlertid som svært krevende å nå denne målsettingen innen utgangen 2020 og vurderingen i dag er at selskapet kan ha behov for ytterligere ett år før målsatt resultatforbedring oppnås.

De forsterkende tiltakene er i hovedsak fokusert rundt tre områder:

- Redusert og prioritert sortiment:
Varesortimentet består av for mange produkter som kun utgjør en marginal del av selskapets omsetning og inntjening, kompleksiteten dette genererer driver kostnader i for stor grad
- Ytterligere reduksjon av indirekte kostnader:
Indirekte kostnader må være tilpasset det produktprisen kan forsvare
- Industriell tilpasning:
En kontinuerlig prosess med forsterket satsning på tilpasning og optimalisering. Større industriell endring har et iboende lengre tidsperspektiv og vil kreve investeringer for å kunne realiseres

I tillegg til resultatforbedrende arbeid gjennomføres tiltak for å styrke selskapets gjeldsbetjeningsevne. Redusert kapitalbinding søkes oppnådd gjennom en kombinasjon av lavere varebeholdning, bruk av fakturasalg, realisering av eierandeler i selskaper der dette er vurdert som strategisk hensiktsmessig, samt andre initiativ til å redusere kapitalbinding der dette kan oppnås uten vesentlige ulemper for selskapet og eierne. For 2018 er målsettingene knyttet til kapitalbinding i all vesentlighet realisert ved utgangen av året.

Produksjons- og markedsutvikling:

- ➔ Norturas markedsandeler i tilførselsmarkedet for fribente faller mot fjoråret (oppdatert pr. november). Markedsandelen for fjørfe er markedsstyrt og andelen her er fortsatt synkende. For kalkun har markedsandelen siste 12 mnd. økt med 23 % poeng fordi Norsk Kylling har avsluttet sin kalkunproduksjon. For egg har det vært en vesentlig vekst i markedsandelen over tid, men den er truet med bakgrunn i at COOP har valgt en annen leverandør av egg.

- ➔ Slaktekvantum firbeinte dyr er redusert med 2 814 tonn (-3,9 %) i 3T 2018 målt mot 2017. Fjørfe redusert med 108 (-0,8%).
3 tertial: Storfe: - 438 tonn (- 1,9 %)
 Gris: - 1.999 tonn (- 5,9 %)
 Småfe: - 377 tonn (- 2,4 %)
 Fjørfe: - 108 tonn (- 0,8 %)

- ➔ Skjærekvantommet for firbente redusert med 2 637 i 3T 2018 målt mot 3T 2017:
tredje tertial: Storfe: - 883 tonn (- 6,4 %)
 Gris: - 1 481 tonn (- 6,3 %)
 Småfe: - 274 tonn (- 2,9 %)
 Fjørfe: + 20 tonn (+ 0,2 %)

- ➔ Foredlet kvantum kjøtt har en nedgang på 2 392 tonn (-6,3 %) (alle dyreslag) i tredje tertial 2018 målt mot samme periode i fjor.

- ➔ Innveid mengde egg går ned med 883 tonn (- 3,7 %) i tredje tertial 2018 målt mot samme periode i fjor.

- ➔ Salg av merkevarer til dagligvaremarkedet (Gilde, Prior, m.fl.) går ned med 1 852 tonn (- 4,7 %) i tredje tertial målt mot fjoråret. Totalt sluttmarkedssalg, dvs. inkludert produksjon av dagligvarekjedenes egne varemerker, salg til storkjøkken-, kiosk-, bensinstasjon- og servicehandel-markedet og Nortura-varer gjennom datterselskapet Norfersk, er 3 613 tonn (-3,5 %) under samme periode i fjor.

- ➔ Konsernets samlede markedsandel i dagligvaremarkedet (merkevarer, EMV produksjon og Norfersk) faller mot fjoråret med 1,3 %-poeng. (kilde: AC Nielsen og egne beregninger).

- ➔ Produktkategoriene innen kjøtt i dagligvaremarkedet totalt (ut av butikk) øker med 3 % mot samme periode i fjor. (kilde: AC Nielsen).

Kommentarer til den økonomiske utviklingen for konsernet:

Effekt av engangsposter på EBITDA:

Mill kr	Konsern			Konsern		
	3.tert-18	3.tert-17	Endring	Hittil 2018	Hittil 2017	Endring
EBITDA	377	238	139	629	725	-96
Salg Gevinst og Tap		-2	2		-25	25
Avsetning til omstillinger	3		3	3	9	-5
Prinsippendring gavepensjon	0		0	96		96
Sum justeringer	3	-2	5	99	-15	115
Justert EBITDA	380	236	144	728	709	19

Konsernets driftsinntekter i tredje tertial endte på 8,7 milliarder kroner, en reduksjon på 2,9 % målt mot fjorår. For året samlet falt omsetningen med 0,4%. Nedgangen skyldes i hovedsak lavere salg av Gilde-produkter i dagligvarekanalen, noe som ble forsterket av et svekket julesalg i tredje tertial. Samtidig økte salget av kylling og egg til storkjøkkenmarkedet og helslakt til industrimarkedet gjennom året. Omsetningen i datterselskapene vokste med 5% (280 millioner kroner) i 2018, hvorav 134 millioner kroner skyldes at Animalia ble skilt ut som eget selskap fra og med 2018. Resterende økning forklares av høyere aktivitet i Noridane, Norfersk, Norsk Dyremat og Fjordkjøkken.

Bruttomarginen økte med 2,4%-poeng i konsernet og 1,4%-poeng i morselskapet i tredje tertial. Lavere merkevarer salg og økt salg gjennom industrikanalene påvirket bruttomarginen i morselskapet negativt, mens iverksatte tiltak ('Forbedringsprogram') knyttet til både råvarepris og svinn dro i positiv retning. Samtidig var tredje tertial i 2017 preget av driftsutfordringer som følge av overgangen til ny distribusjonsmodell. For året samlet økte bruttomarginen i konsernet med 0,5%-poeng, mens den i morselskapet falt 0,1%-poeng.

Det norske **dagligvaremarkedet** for kjøtt og egg økte med 1,1% i 2018, målt i verdi ut fra butikk. Norturas merkevarer utgjorde 34,6% av totalmarkedet, en nedgang på 1%-poeng. Norturas totale markedsandel, inkludert produksjon av kjedenes egne merkevarer og salg gjennom Norfersk, sto for 44,5% av totalmarkedet, ned 1,3%-poeng fra fjorår. Samtidig økte kjedenes egne merkevarers andel av totalmarkedet med ca. 1,4%-poeng (40,5%). Nortura har positiv utvikling i dagligvaresalget for kategoriene kylling, egg og spekepølser, mens salget av kjøttdeig, ferdigmat, pålegg og stykket kjøtt var lavere enn fjorår. I storkjøkkenmarkedet har Nortura en salgsvekst på 4,1% i 2018. I denne kanalen vokser salget av kylling og egg, mens salget av pølser faller noe tilbake.

Personalkostnader og andre driftskostnader i konsernet er hhv. 58 millioner kroner lavere og 54 millioner kroner høyere enn tredje tertial i 2017. Personalkostnadene er i hovedsak redusert som følge av lavere produksjonskvantum, lavere kostnader i ekspedisjonsleddet som følge av endret distribusjonsløsning og reduksjon i sosiale kostnader. Andre driftskostnader øker som følge av høyere energipriser og økte IKT kostnader. For hele året øker personalkostnadene med 89 millioner kroner. Økningen forklares i stor grad av engangskostnad (96 millioner kroner) knyttet til fremtidige forpliktelser for omstilling og gavepensjon. Samtidig forklarer utskillelse av nye datterselskap (se kommentar side 10 angående utskillelse av Animalia AS) og økt aktivitet i de eksisterende datterselskapene øvrig kostnadsvekst. Personalkostnadene (justert for engangseffekter) og driftskostnadene i morselskapet er hhv. 3% og 2,6% lavere enn fjorår. Lavere produksjonskvantum, reduksjon av indirekte stillinger og reduserte reparasjons- og vedlikeholdskostnader bidrar til et lavere kostnadsnivå.

Driftsresultatet (EBIT) for tredje tertial 2018 endte på 199 millioner kroner, en bedring på 157 millioner kroner sammenlignet mot fjorår. For året sett under ett ble driftsresultatet 88 millioner kroner - dette er 65 millioner kroner svakere enn fjorår. Korrigert for engangseffekter er driftsresultatet bedret med 50 millioner kroner. Resultatbidraget fra datterselskapene ble noe lavere enn fjorår.

Avskrivninger i tredje tertial 2018 endte på 178 millioner kroner, ned ca. 18 millioner kroner mot fjoråret. For hele året er avskrivningene redusert med 31 millioner kroner og utgjør per tredje tertial 541 millioner kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak en lavere investeringstakt på varige driftsmidler, mens økte tilganger knyttet til investering i ny IKT-plattform øker avskrivninger av immaterielle eiendeler isolert.

Netto finanskostnader er 21 millioner kroner bedre enn fjoråret og utgjør ved utgangen av 2018 -63 millioner kroner. Bedringen skyldes i hovedsak gevinst ved salg av aksjer i Landbruksforsikring AS og positive valutaeffekter. Resultatandel fra tilknyttede selskaper er noe redusert og sammen med en relativ økning i finansieringskostnad trekker dette ned netto finansresultat.

Resultat før skatt endte på 25,5 millioner kroner. Dette er 44 millioner kroner svakere enn fjorår.

Resultatet i Nortura SA:

Mill kr	Morselskap			Morselskap		
	3.tert-18	3.tert-17	Indeks	Hittil 2018	Hittil 2017	Indeks
Driftsinntekter	7 075	7 328	96,5	18 924	19 270	98,2
Bruttofortjeneste	2 071	2 046	101,2	5 412	5 534	97,8
EBITDA	258	134	192,7	325	394	82,5
EBIT (driftsresultat)	127	-9		-78	-27	
Resultat f. etterbetaling og skatt	198	84		-12	29	

Morselskapet Nortura SA inneholder "kjerneaktivitetene" i konsernet: å bringe slaktedyr og egg fra bonde til foredlede varer av kjøtt og egg i butikk, råvarer til hoteller, restauranter, o.l., eller som råvarer for videre produksjon hos andre industriaktører.

Datterselskapene:

Nortura SAs datterselskaper faller i to kategorier: internasjonal virksomhet og porteføljevirsomhet i Norge.

Den internasjonale virksomheten består av selskapene Noridane Foods AS, som via kontorer i København og Oslo, samt satelittkontorer i Spania, Polen, Kroatia, Tyrkia, Brasil og Argentina, kjøper og selger kjøttvarer på verdensmarkedet. Curtis Wool Direct Ltd driver ullvaskeri og foredlingsvirksomhet på ull i Bradford, og internasjonal tradingvirksomhet i Bingley, UK. De eksportrettede selskapene Norilia AS og Norsk Dyremat AS driver eksportproduksjon i Norge rettet mot internasjonale markeder for hhv. biprodukter og dyremat.

Den norske porteføljevirsomheten består av Fjordkjøkken AS, som produserer middagsretter for Fjordland AS, og Norsk Protein AS, som bl.a. håndterer proteinråstoff for hele kjøttindustrien. Norfersk AS er et heleid datterselskap som produserer ferske kjøttvarer til Norgesgruppen.

Hovedtall fra resultatregnskapet for de største datterselskapene er gjengitt i tabellen under.

Mill kr		3.tert-18	3.tert-17	Indx	2018	2017	Indx
Norilia AS	Driftsinntekter	180	179	101	443	459	97
	EBITDA	9	2	440	23	29	80
	EBIT (driftsres.)	7	0	6 620	17	22	75
Noridane AS (DK og N)	Driftsinntekter	701	690	102	1 987	1 775	112
	EBITDA	13	10	130	32	27	117
	EBIT (driftsres.)	13	10	130	32	27	117
Norsk Protein AS	Driftsinntekter	138	143	97	383	389	99
	EBITDA	27	21	129	56	62	89
	EBIT (driftsres.)	16	11	149	25	33	75
Fjordkjøkken AS	Driftsinntekter	177	170	104	467	444	105
	EBITDA	18	16	113	44	41	107
	EBIT (driftsres.)	13	11	120	29	26	112
Curtis Wool Direct Ltd	Driftsinntekter	158	166	95	506	537	94
	EBITDA	17	11	157	46	46	100
	EBIT (driftsres.)	12	8	156	36	38	96
Norfersk AS	Driftsinntekter	533	532	100	1 433	1 414	101
	EBITDA	15	17	87	28	27	104
	EBIT (driftsres.)	7	9	78	5	4	132

Balanse og kontantstrømanalyse:

Totalkapitalen er redusert med 93 millioner kroner i 2018. Reduksjonen er i hovedsak relatert til lavere investeringstakt i varige driftsmidler og nedbetaling av lån. Bruk av fordringskreditt reduserer kundefordringene med 522 millioner kroner – tilsvarende effekt ved samme periode i fjor var 542 millioner kroner.

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter er positiv med 757 millioner kroner, mot 391 millioner kroner i 2017. Et svekket driftsresultat kompenseres av positive effekter fra endring i arbeidskapital – herunder redusert kapitalbinding gjennom etablering av factoringavtaler mot industrikunder, samt økt leverandørgjeld og andre tidsavgrensingsposter som også påvirker kontantstrømmen positivt. Netto utbetaling til investeringer belaster konsernets kontantstrøm med 393 millioner kroner, en reduksjon på 344 millioner fra i fjor som i stor grad skyldes lavere investeringer i varige driftsmidler, redusert innskudd i Norturas konsernpensjonskasse, samt innbetaling ved salg av aksjer i Landbruksforsikring AS.

Netto rentebærende gjeld er per august 2 897 millioner kroner, en reduksjon på 460 millioner kroner mot samme tidspunkt i fjor. Nettogjeld dividert på EBITDA kommer ut på 4,6/ 4,0 med/ uten engangseffekter belastet EBITDA.

Egenkapitalandelen er 32,4% - en reduksjon på 0,2 %-poeng fra i fjor.

Hovedtall fra balansen sammenlignet med 2018 er vist i tabellen under:

	Konsern			Morselskap		
	3.tert-18	3.tert-17	Endring	3.tert-18	3.tert-17	Endring
Totalkapital (TK)	9 476	9 569	-93	8 778	8 805	-27
Egenkapital (EK)	3 068	3 122	-54	2 968	3 013	-45
EK/ TK	32,4 %	32,6 %	-0,2 %	33,8 %	34,2 %	-0,4 %
Netto arbeidskapital	912	1 243	-331			
Total rentebærende gjeld	3 600	3 927	-327			
Justert nt. renteb.gjeld (NIBD)	2 897	3 356	-460			
NIBD/ (EK + NIBD)	48,6 %	51,8 %	-3,2 %			
12 mnd rullerende EBITDA	629	725	-96			
12 mnd rull. EBITDA u/ eng.eff.	728	709	19			
NIBD/ EBITDA	4,6	4,6	0,0			
NIBD/ EBITDA u/ eng.eff.	4,0	4,7	-0,8			

Nortura utstedte i mai et subordinert hybrid obligasjonslån på 500 millioner kroner. Lånet er klassifisert som langsiktig gjeld i balansen og har en løpetid på 60 år med første innløsningsrett etter fem år hvor selskapet har intensjon om å løse ut verdipapirene. Hybridlånet vurderes til å ha en egenkapitalkvalitet på 50%. Ved å ta hensyn til hybridlånet som 50% egenkapital, og beregnet med EBITDA uten engangseffekter, utgjør nøkkeltallet NIBD/EBITDA 3,6 per 31.12.18.

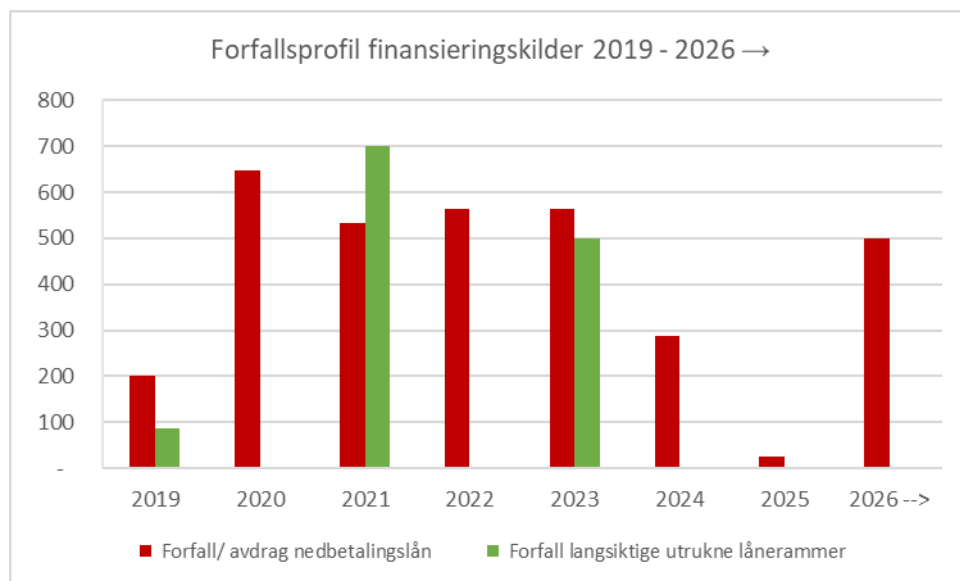
Finansiering:

Nortura bruker obligasjons- og sertifikatmarkedet aktivt i finansieringen av virksomheten, i tillegg til lånerammer hos banker og andre finansinstitusjoner.

Forfallene i 2018 består i hovedsak av sertifikatlånportefølje på til sammen 200 millioner kroner, samt ordinære avdrag på lån hos Nordiske Investeringsbanken og Innovasjon Norge.

Netto utestående verdipapirisert gjeld bestående av obligasjoner og sertifikater er ved utgangen av tredje tertial på 2 706 millioner kroner.

Forfallsprofil for innlånsporteføljen er vist grafisk under:

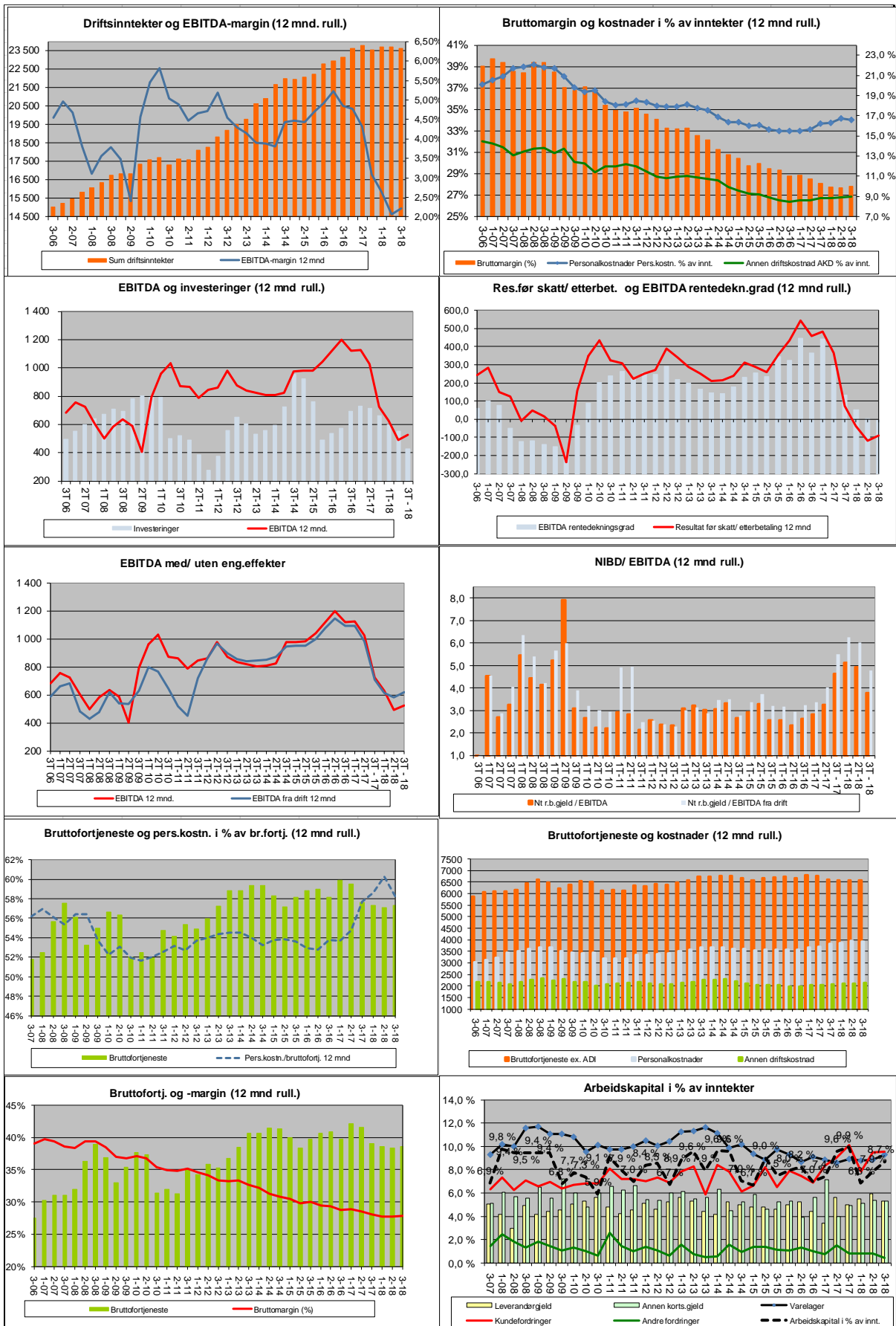

Nortura utstedte medio mai et subordinert hybrid obligasjonslån på 500 millioner kroner. Lånet har en løpetid på 60 år med første innløsningsrett etter fem år hvor selskapet kan løse ut verdipapirene uten ekstra kostnad. Lånet er strukturert med formål å oppnå 50 % egenkapitalkvalitet iht. S&P og Moody sine kredittvurderingsstandarder. Utstedelsen ble primært gjennomført for å styrke Norturas kapitalbase gjennom en utfordrende økonomisk periode.

Risiko- og usikkerhetsforhold for første tertial 2019:

Styret vurderer risiko i forbindelse med overgang til ny IKT-plattform, samt den generelle markedsrisikoen å være av størst betydning for første tertial 2019.

Langsiktig utvikling i sentrale finansielle nøkkeltall er gjengitt i figurer under:

NORTURA

Finansregnskap
Resultatregnskap

<i>Tall i mill kr</i>	Konsern	Konsern	Morselskap	Morselskap
Pr Desember	2018	2017	2018	2017
Driftsinntekter				
Salgsinntekt	20 799	21 048	16 418	16 776
Annen driftsinntekt	2 650	2 496	2 506	2 494
<i>Sum driftsinntekter</i>	23 449	23 545	18 924	19 270
Driftskostnader				
Varekostnad	16 743	16 928	13 512	13 736
Personalkostnader	3 905	3 816	3 340	3 345
Avskrivninger/nedskrivninger på varige driftsmidler	494	525	388	412
Avskrivninger/nedskrivninger av immaterielle eiendeler	47	47	15	9
Annen driftskostnad	2 173	2 075	1 747	1 794
<i>Sum driftskostnader</i>	23 361	23 391	19 002	19 297
Driftsresultat	88	153	-78	-27
Finansinntekter og finanskostnader				
Resultat fra investering i datterselskap			107	124
Resultat fra investering i tilknyttede selskap	76	42	79	42
Annen finansinntekt	80	60	76	55
Annen finanskostnad	219	185	195	165
<i>Netto finansposter</i>	-63	-84	66	55
Ordinært resultat før etterbetaling og skattekostnad	26	70	-12	29
Skattekostnad	24	25	-5	-2
RESULTAT	1	45	-7	31
Minoritetens andel av årsresultatet	29	30		

Utskillelse av Animalia AS har gitt påvirkning på konsernets brutto rapporterte inntekter og kostnader

Selskapet Animalia AS ble skilt ut fra Nortura SA fra 1.1.2018. Enhetens kostnader blir dekket bl.a. ved tilskudd fra Omsetningsrådet. Før utskillelsen ble kostnadene nettoført, slik at personalkostnader og andre driftskostnader ikke fremkom i morselskapets eller konsernets kostnader, men ble nettet mot mottatte tilskudd. Personalkostnadene per tredje tertial 2017 utgjorde 53,4 millioner kroner og andre driftskostnader 84,4 millioner kroner. For å få riktig sammenligningsgrunnlag må disse beløpene tillegges konsernets driftskostnader per 2. tertial 2017 og summen av kostnadstallene (137,8 millioner kroner) tillegges konsernets andre driftsinntekter.

NORTURA

Finansregnskap

Balanse

<i>Tall i mill kr</i>	Konsern 31.12.18	Konsern 31.12.17	Morselskap 31.12.18	Morselskap 31.12.17
EIENDELER				
Anleggsmidler				
<i>Immaterielle eiendeler</i>				
Utsatt skattefordel	292	273	235	215
System og rettigheter	637	418	624	406
Goodwill	141	169	0	0
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>	1 070	860	859	621
<i>Varige driftsmidler</i>				
Bygninger, tomt og annen fast eiendom	2 355	2 526	1 836	1 967
Maskiner og anlegg	672	743	441	520
Driftsløsøre, inventar o.l.	424	493	401	464
<i>Sum varige driftsmidler</i>	3 450	3 761	2 678	2 951
<i>Finansielle anleggsmidler</i>				
Investeringer i datterselskap	0	0	864	834
Lån til foretak i samme konsern	0	0	366	400
Investeringer i tilknyttede selskap	264	279	245	256
Lån til tilknyttet selskap	1	8	1	8
Investeringer i aksjer og andeler	4	4	1	1
Innskudd i pensjonskasse	531	471	531	471
Pensjonsmidler	2	2	0	1
Andre langsiktige fordringer	51	46	46	40
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>	852	809	2 054	2 011
Sum anleggsmidler	5 373	5 430	5 591	5 583
Omløpsmidler				
<i>Varebeholdning</i>				
Varebeholdning	2 179	2 100	1 777	1 744
<i>Sum varebeholdning</i>	2 179	2 100	1 777	1 744
<i>Kortsiktige fordringer</i>				
Kundefordringer	1 115	1 282	584	729
Andre kortsiktige fordringer	106	187	191	267
<i>Sum kortsiktige fordringer</i>	1 221	1 468	775	996
<i>Kontanter og bankinnskudd</i>				
Kontanter og bankinnskudd	704	571	635	482
<i>Sum kontanter og bankinnskudd</i>	704	571	635	482
Sum omløpsmidler	4 103	4 139	3 187	3 222
SUM EIENDELER	9 476	9 569	8 778	8 805

NORTURA

Finansregnskap

Balanse

<i>Tall i mill kr</i>	Konsern 31.12.18	Konsern 31.12.17	Morselskap 31.12.18	Morselskap 31.12.17
GJELD OG EGENKAPITAL				
Egenkapital				
<i>Innskutt egenkapital</i>				
Obligatorisk andelskapital	228	231	228	231
Frivillig andelskapital	0	0	0	0
<i>Sum innskutt egenkapital</i>	228	231	228	231
<i>Opptjent egenkapital</i>				
Annen egenkapital	0	0	1 863	1 901
Konsernets fond	1 929	1 995	0	0
Fond for vurderingsforskjeller	0	0	127	128
Medlemskapitalkonto	520	523	520	523
Etterbetalingsfond	229	229	229	229
Minoritetsinteresser	162	144	0	0
<i>Sum opptjent egenkapital</i>	2 840	2 891	2 739	2 782
Sum egenkapital	3 068	3 122	2 968	3 013
Langsiktig gjeld				
<i>Avsetning for forpliktelser</i>				
Pensjonsforpliktelser	54	55	54	55
Langsiktige finansielle forpliktelser	1	1	0	0
Avsetning for forpliktelser	190	79	190	79
Forpliktelse ved utsatt skatt	3	1	0	0
<i>Sum avsetning for forpliktelser</i>	248	136	244	134
<i>Annen langsiktig gjeld</i>				
Gjeld til kredittinstitusjoner	617	1 226	598	1 208
Obligasjonslån	2 206	2 368	2 206	2 368
Subordinert hybrid obligasjonslån	500	0	500	0
Annen langsiktig gjeld	55	42	47	32
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>	3 378	3 637	3 351	3 608
Sum langsiktig gjeld	3 627	3 773	3 596	3 742
Kortsiktig gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	46	68	0	0
Leverandørgjeld	1 245	1 176	976	912
Betalbar skatt	23	25	5	5
Skyldig offentlige avgifter	202	234	161	187
Låneinnskudd og markedsreguleringstiltak	224	256	224	256
Annen kortsiktig gjeld	1 040	915	848	690
Sum kortsiktig gjeld	2 781	2 674	2 215	2 050
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	9 476	9 569	8 778	8 805

Kontantstrømpoppstilling

	Konsern 2018	Konsern 2017	Morselskap 2018	Morselskap 2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat før skattekostnad	26	70	-12	29
- Periodens betalte skatter	-25	-32	-5	-5
-/+ Gevinst og tap på anleggsmidler	1	-7	-1	-7
+ Avskrivninger og nedskrivninger	541	572	403	421
+/- Endring i varelager	-79	10	-33	61
+/- Endring i kundefordringer	167	-230	145	-52
+/- Endring i leverandørgjeld	69	155	64	70
+/- Resultat ved bruk av egenkapitalmetoden	-76	-42	-79	-42
+/- Endring i andre tidsavgrensingsposter	134	-104	165	-238
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	757	391	648	236
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
+ Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	3	34	8	34
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-427	-660	-355	-540
+/- Endring i langsiktige fordringer	-6	5	28	64
+ Innbetalinger ved andre investeringer og utbytte	98	32	96	31
- Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	-60	-147	-64	-133
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-393	-737	-288	-544
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
+ Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	200	200	200	200
- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-736	-101	-735	-90
+/- Netto inn-/utbetalinger av obligasjonslån	334	380	334	380
+/- Netto endring i kassekreditt	-22	-127	0	-170
+/- Inn / utbetalinger av egenkapital	-6	0	-6	0
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-231	352	-208	321
= Netto endring i kantar og bankinnskudd	133	6	153	13
+ Beholdning av kantar og bankinnskudd ved periodens begynnelse	571	565	482	469
+ Likvider ved oppkjøp	0	0	0	0
= Beholdning av kantar og bankinnskudd ved periodens slutt	704	571	635	482

Styrets erklæring:

Vi erklærer, i henhold til ABM-reglene versjon 10.0, punkt 3.4.4 - Delårsrapport, etter beste overbevisning at tertialregnskapet for tredje tertial 2018 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og god regnskapsskikk, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi erklærer også, etter beste overbevisning at tertialrapporten gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på tertialregnskapet samt de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorene virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode.

Oslo, 13. februar 2019

Trine Hasvang Vaag
styreleder

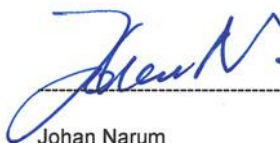
Per Heringstad
nestleder

Bente Roer

Merethe Sund

Johan Narum

Jan Erik Fløtre

Olav Håkon Ulfnes

Inger Lise Aarrestad Rettedal

Jon Lilleslett

Kenneth Johansen

Tove Berit Berg

Viggo Sennesvik

Ken Ove Sletthaug

Erlend Rønning

Hans Thorn Wittussen
Konstituert konsernsjef